

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r56326639869244,RYNKOWSKI-Wawrzyniec.html>
2023-03-21, 17:35

RYNKOWSKI Wawrzyniec

Osoba

RYNKOWSKI Wawrzyniec

Urodzony

1900

Zmarł

1979

Opis

powstaniec-ochotnik I kompanii I Pułku Strzelców Wielkopolskich.

Ur. się 7 sierpnia 1900 r. w Twardowie (pow. poznański), w rodzinie robotnika fabrycznego Michała i Marii z Podeszwów. Po ukończeniu szkoły podstawowej w Strykowie (pow. poznański) rozpoczął naukę w Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu (1911). Z powodu braku środków materialnych przerwał naukę w 1915 r. i dorywczo zarabkował. W 1917 r. zorganizował Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w Modrzu. Po z powrocie ojca z pracy

w Nadrenii i uzyskaniu zezwolenia od rodziców, ochotniczo zgłosił się do powstania (4 I 1919).

Wcielony do I kompanii I Pułku Strzelców Wielkopolskich (późniejszy 55 Pułk Piechoty), w marcu wyruszył na odsiecz Lwowa, a po powrocie skierowano go pod Leszno, na odcinek graniczny Pawłowice-Kąkolewo. W

październiku przerzucono go na front wsch., gdzie 18 V 1920 r. pod Bobrujskiem n. Berezyną został ranny. Po opuszczeniu szpitala (VII 1920) otrzymał przydział do 58 Pułku Piechoty. Po zakończeniu działań wojennych pozostał w wojsku; przydzielony do kancelarii baonu, pracował jako kierownik w Spółdzielni Żołnierskiej. Brał udział w obronie legalnego rządu w maju 1926 r. Od 1927 r. przebywał w 60 Pułku Piechoty w Ostrowie Wlkp. 29 II 1928 r. przeniesiony został do rezerwy w stopniu plut. Podjął pracę w warsztatach wagonowych w Ostrowie Wlkp., na stanowisku kierownika referatu księgowości. Pełnił funkcję komendanta Kolejowego Przynależności Wojskowej na węzeł ostrowski.

Podczas wojny obronnej 1939 r. był konwojentem rodzin pracowniczych węgła na tereny wsch. Powrócił do Ostrowa 19 X 1939 r. i ponownie pracował w d. warsztatach wagonowych. 15 I 1941 r. został zaprzysiężony jako członek ZWZ „Wawrzynów”, z przydziałem do V placówki w Ostrowie Wlkp., na stanowisko zastępcy komendanta placówki. Od 7 III 1943 r. do oswobodzenia miasta (23 I 1945) był dowódcą placówki AK - kompania „Metal”. 2 II 1945 r. został oddelegowany przez burmistrza do zorganizowana Spółdzielni Spożywców na terenie miasta. Potem ponownie zatrudniono go w warsztatach kolejowych. 2 sierpnia został aresztowany za przynależność do AK i skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu (z 8 XI 1945) na karę siedmiu lat pozbawienia wolności, z utratą praw publicznych i obywatelskich na lat pięć. Na mocy amnestii zwolniony 12 III 1947 r. Podjął pracę w Ostrowie Wlkp., od I XI 1957 r. aż do przejścia na emeryturę w 1965 r. pracował w Odolanowie.

Był członkiem Stronnictwa Demokratycznego, Frontu Jedności Narodowej (w 1956 r. reprezentował powiat na Kongresie w Warszawie), ZBoWiD-u. Zmarł 12 października 1979 r. w Ostrowie Wlkp. Odznaczony był m.in.: Orderem Virtuti Militari V kl., Orderem Odrodzenia Polski V kl., Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym, Brązowym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Wsch., Odznaką Orłąt, Odznaką Wojsk Wielkopolskich. Związek małżeński zawarł z Jadwigą Seidel i miał dzieci: Mariana Józefa (1931), Tadeusza Alfonsa (1933), Edmunda Stanisława (1935), Barbarę Łucję (1937), Elżbietę Marię (1940) i Czesława Kazimierza (1944).

Bibliografia

Z. Kościański, Rynkowski Wawrzyniec (1900-1979), (w:) Powstańcy wielkopolscy. Biogramy uczestników powstania wielkopolskiego 1918-1919, t. IV, red. B. Polak, Poznań 2008, s. 156-157.

Autor wpisu

Zdzisław Kościański